

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВОДНОГО ГОСПОДАРСТВА ТА
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ**

Навчально-науковий інститут права

07-05-48 S

СИЛАБУС SYLLABUS	Юридична деонтологія	
	Legal deontology	
Шифр за ОП Code in Degree Programme	ВБ8	
Освітній рівень Level of Education	Бакалаврський (перший) Bachelor's (first)	
Галузь знань Field of Knowledge	08	Право Law
Спеціальність Field of Study	081	Право Law
Освітня програма	<i>Право</i>	
Degree Programme	<i>Law</i>	

РІВНЕ – 2024

Матвійчук А. В., Мельничук Ю. І. Силабус навчальної дисципліни «Юридична деонтологія» для здобувачів вищої освіти ступеня «бакалавр»,

які навчаються за освітньо-професійною програмою Право, 081
Право. Рівне. НУВГП. 2024. 11 с.

ОП на сайті університету: <https://ep3.nuwm.edu.ua/25894/>

Розробник силябусу:

Матвійчук А. В., професор, д.філос.н., професор кафедри правових природоохоронних дисциплін

Мельничук Ю. І., к.філос.н., доцент, доцентка кафедри правових природоохоронних дисциплін

Силябус схвалений на засіданні кафедри
Протокол № 8 від “15” березня 2024 року

В. о. завідувача кафедри правових природоохоронних дисциплін: *доцентка, к.ю.н. О. М. Швець*

Керівник (гарант) ОП: *к.ю.н., професорка І. В. Міщук*

Схвалено науково-методичною радою з якості ННП
Протокол № 8 від “19” березня 2024 року

Голова науково-методичної ради з якості ННП : *к.ю.н., професор В. І. Цимбалюк*

Попередня версія силябусу (вказати шифр) 07-01-18

2024

© Матвійчук, Мельничук,

© НУВГП, 2024

ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ «Юридична деонтологія»	
ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ	
Ступінь вищої освіти	<i>бакалавр</i>
Освітня програма	<i>Право</i>
Спеціальність	<i>081 Право</i>

Рік навчання, семестр	1,1
Кількість кредитів	3
Лекції:	18 годин/8 годин
Практичні заняття:	14 годин/8 годин
Самостійна робота:	58 годин/74 годин
Курсова робота:	
Форма навчання	денна/заочна
Форма підсумкового контролю	залік
Мова викладання	Українська

ІНФОРМАЦІЯ ПРО РОЗРОБНИКА (ІВ)	
<p>Лектор</p> 	<p><i>Андрій Васильович Матвійчук, професор, д.філос.н., професор кафедри правових природоохоронних дисциплін</i></p>
Вікіситет	<i>Андрій Васильович Матвійчук — Wikicitet (nuwm.edu.ua)</i>
ORCID	https://orcid.org/0000-0002-0008-8589
Як комунікувати	a.v.matviichuk@nuwm.edu.ua
<p>Лектор</p> 	<p><i>Мельничук Юлія Іванівна, к.філос.н., доцент, доцент кафедри правових природоохоронних дисциплін</i></p>
Вікіситет	<i>Юлія Іванівна Мельничук — Wikicitet (nuwm.edu.ua)</i>
ORCID	https://orcid.org/0000-0003-1569-1986
Як комунікувати	y.i.melnychuk@nuwm.edu.ua
ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ	
Мета та завдання	

Мета навчальної дисципліни: надання студентам необхідних для успішної реалізації професійної діяльності юриста практика знань, а також відомостей для більш повного засвоєння ряду інших пов'язаних з юридичною деонтологією методологічних та юридичних правових дисциплін.

Посилання на розміщення освітнього компонента на навчальній платформі Moodle, на платформі освітніх програм та їхніх освітніх компонентів

<https://exam.nuwm.edu.ua/enrol/index.php?id=1226>

Передумови вивчення*

(місце освітнього компоненту в структурно-логічній схемі)

Теоретичною базою вивчення дисципліни «Юридична деонтологія» є дисципліни «Теорія держави і права», «Організація судових та правоохоронних органів України».

Компетентності

ЗК 1 Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 6. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

ЗК 7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 10. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ЗК11. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства; усвідомлення цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 13. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК 14. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.

СК 1. Здатність застосовувати знання з основ теорії та філософії права, знання і розуміння структури правничої професії та її ролі у суспільстві.

СК 2. Здатність аналізувати ретроспективи розвитку правових явищ та процесів у контексті їх впливу на сучасну правову систему.

СК 3. Цінування та повага до гідності людини як найвищої соціальної цінності, розуміння її правової природи.

СК 4. Здатність застосовувати Конвенцію про захист прав людини та основоположних свобод, а також прецедентну практику Європейського суду з прав людини.

СК 7. Здатність застосовувати норми та інститути права, щонайменше з таких галузей, як: конституційне право, адміністративне право і адміністративне процесуальне право, цивільне і цивільне процесуальне право, трудове право, кримінальне і кримінальне процесуальне право.

СК 8. Здатність застосовувати правові принципи та доктрини.

СК 10 Здатність використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин.

СК 13 Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ.

СК 16. Здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення

СК 17. Здатність аналізувати правові процеси і явища в історичному контексті.

Програмні результати навчання (ПРН). Результати навчання (РН)*

РН 1 Визначати переконливість аргументів у процесі оцінки заздалегідь невідомих умов та обставин.

РН 5 Давати короткий правовий висновок щодо окремих фактичних обставин з достатньою обґрунтованістю.

РН 6 Оцінювати недоліки і переваги певних правових аргументів, аналізуючи відому проблему.

РН 10 Вільно спілкуватись державною та іноземною мовами як усно, так і письмово, із застосуванням правничої термінології.

РН 11 Мати базові навички риторики.

РН 12 Доносити до респондента матеріал з певної правової проблематики доступно і зрозуміло.

РН 17 Працювати в команді, забезпечуючи виконання завдань команди.

РН 20. Виокремлювати і аналізувати юридично значущі факти і робити обґрунтовані правові висновки.

РН 21. Готувати проекти необхідних актів застосування права відповідно до правового висновку зробленого у різних правових ситуаціях.

Структура та зміст дисципліни

Модуль 1.

Тема 1. Предмет та об'єкт юридичної деонтології

Денна форма: лекції – 2 год., практичні – 2 год., самостійна робота - 7 год.; заочна форма: лекції – 1 год., практичні – 1 год., самостійна робота – 11 год. (РН1, РН6, РН10, РН11, РН17, РН20).

Поняття юридичної деонтології. Історія виникнення. Зв'язок юридичної деонтології із мораллю. Предмет юридичної деонтології. Характерні ознаки юридичної деонтології як науки.

Юридична деонтологія як навчальна дисципліна. Основні завдання юридичної деонтології, як наукової та навчальної дисципліни.

Принципи та функції юридичної деонтології: моральні принципи; принципи гуманізму, демократизму, законності, справедливості, колективізму, чесності, порядності, гласності; специфічні принципи юридичної деонтології.

Функції юридичної деонтології: функції, які стосуються особи правника; функції, які сприяють регулюванню суспільних відносин у державі; функції, які відображають процес формування національного права України.

Тема 2. Юридична діяльність

Денна форма: лекції – 2 год., практичні – 2 год., самостійна робота – 7 год., заочна форма: лекції – 1 год., практичні – 1 год., самостійна робота – 11 год. (РН1, РН5, РН10, РН20, РН21).

Соціальна діяльність та її основні ознаки. Поняття і види юридичної діяльності. Зміст юридичної діяльності. Кримінальна і цивільна юридична діяльність. Види юридичної діяльності за інтелектуальним змістом. Види юридичної діяльності за суб'єктам діяльності. Функції юридичної діяльності: загальносоціальні та спеціальні. Тенденції розвитку юридичної освіти

Система юридичної діяльності: суб'єкти; учасники; об'єкти; юридичні дії та операції; засоби і способи їх здійснення; результати юридичних дій.

Тема 3. Деонтологічна правосвідомість та обов'язки юриста

Денна форма: лекції – 2 год., практичні – 2 год., самостійна робота - 7 год.; заочна форма: лекції – 1 год., практичні – 1 год., самостійна робота – 11 год. (PH1, PH5, PH10, PH12, PH17, PH20).

Зміст правової свідомості. Обґрунтування деонтологічної правосвідомості як результату загальної правосвідомості. Джерела і стадії деонтологічної правосвідомості. Принципи та функції деонтологічної правосвідомості.

Види обов'язків у юридичній діяльності. Основні групи обов'язків: соціально-державного, професійно-юридичного, духовно-морального характеру. Проблема службового обов'язку юриста. Зміст службових обов'язків судді, адвоката, працівника прокуратури, працівника міліції.

Тема 4. Основні юридичні спеціальності

Денна форма: лекції – 4 год., практичні – 2 год., самостійна робота – 7 год.; заочна форма: лекції – 1 год., практичні – 1 год., самостійна робота – 11 год. (PH5, PH6, PH12, PH17, PH20).

Загальна характеристика юридичної професії. Фундаментальні та спеціалізовані юридичні знання. Зміст професії юрист. Основні характеристики юридичної професії. Юридичні спеціальності та спеціалізація.

Основні характеристики юридичних спеціальностей. Слідчий, основні види діяльності слідчого, інспектора кримінального розшуку та інспектора з боротьби з економічними злочинами. Суддя. Основні завдання суду. Основні види судової діяльності. Прокурор. Види діяльності прокурора. Нотаріус. Основні види діяльності нотаріуса. Адвокат. Особливості роботи адвоката. Основні види діяльності адвоката. Юрисконсульт. Особливість роботи юрисконсульта. Завдання юрисконсульта. Основні види діяльності юрисконсульта.

Разом за МК1: денна форма: лекції – 10 год., практичні – 8 год., самостійна робота – 28 год.; заочна форма: лекції – 4 год., практичні – 4 год., самостійна робота – 44 год.

Модуль 2.

Тема 5. Соціальне регулювання професійної юридичної діяльності

Денна форма: лекції – 2 год., практичні – 2 год., самостійна робота - 7 год.; заочна форма: лекції – 1 год., практичні – 1 год., самостійна робота – 7 год. (PH1, PH6, PH12, PH17, PH20, PH21).

Поняття і види соціального регулювання юридичної діяльності. Мета соціального регулювання. Засоби соціального регулювання. Індивідуальне та нормативне соціальне регулювання. Правове (державне) регулювання. Неправове (громадське) регулювання. Соціальні відхилення в діяльності юристів. Неправові відхилення. Професійна деформація. Чинники соціальних відхилень.

Тема 6. Професійно-особисті якості юриста

Денна форма: лекції – 2 год., практичні – 2 год., самостійна робота - 7 год.; заочна форма: лекції – 1 год., практичні – 1 год., самостійна робота – 7 год. (PH5, PH6, PH12, PH17, PH20, PH21).

Загальні вимоги до юристів. Професійні та особисті якості юристів конкретних спеціальностей. Професіограма слідчого. Основні аспекти професіограми судді. Вимоги до діяльності прокурора. Якості адвоката та вимоги до них. Якості нотаріуса та вимоги до них. Якості інспектора карного розшуку та вимоги до них. Специфіка юридичного мислення. Характерні ознаки творчого мислення юриста.

Тема 7. Професійна культура юриста

Денна форма: лекції – 4 год., практичні – 2 год., самостійна робота – 8 год.; заочна форма: лекції – 1 год., практичні – 1 год., самостійна робота – 8 год. (PH1, PH6, PH10, PH11, PH17, PH20).

Культура як історичне явище. Професійна культура юриста. Складові професійної культури юриста: політична, правова, етична та естетична культура.

Політична культура юриста. Вимоги до політичної культури юриста. Практична реалізація політичної культури юриста.

Правова культура юриста. Зміст правової культури особистості передбачає. Правова культура суспільства. Культурний стиль правомірної поведінки в суспільстві. Професійна правова культура. Теоретичний та практичний рівень правової культури.

Етична культура юриста. Основні принципи етичної культури юриста.

Естетична культура юриста. Складові естетичної культури юриста.

Інформаційна культура юриста та вимоги до неї. Фізична культура Юриста та вимоги до неї.

Тема 8. Професійний етикет юриста

Денна форма: лекції – 4 год., практичні – 0 год., самостійна робота – 8 год.; заочна форма: лекції – 1 год., практичні – 1 год., самостійна робота – 8 год. (PH1, PH10, PH12, PH17).

Службовий етикет як складова частина зовнішньої культури людини. Основні функції юридичного етикету. Основні принципи і форми службового етикету.

Такт як почуття морального співпереживання. Принципи ділового спілкування спеціаліста-юриста. Відповідність манер і зовнішнього вигляду юриста характерові правоохоронної діяльності. Етика спілкування з представниками засобів масової інформації. Зв'язок юриста з населенням. Інформаційна безпека громадян та юристів. Права людини і свободи людини.

Разом за МК2: денна форма: лекції – 8 год., практичні – 6 год., самостійна робота – 30 год.; **заочна форма:** лекції – 4 год., практичні – 4 год., самостійна робота – 30 год.

УСЬОГО: денна форма: лекції – 18 год., практичні – 14 год., самостійна робота – 58 год., всього 90 год.; **заочна форма:** лекції – 8 год., практичні – 8 год., самостійна робота – 74 год., всього 90 год.

Форми та методи навчання

Форми навчання: традиційні лекції та практичні заняття, модельні практичні заняття у професійному середовищі, вебінари, науково-практичні семінари, дуальні заняття із залученням практиків.

Методи навчання: аналітичний, дослідницький, проблемно-пошуковий, дискусія, ситуативні задачі, презентація, елементи навчальної гри.

Інструменти, обладнання, програмне забезпечення

Технічні засоби навчання: мультимедійне обладнання, ноутбук, екранна (проекційна) апаратура.

Програмне забезпечення: MS Windows, MS Office, навчальна платформа Moodle.

Порядок оцінювання програмних результатів навчання/ результатів навчання

Для досягнення цілей та завдань курсу студентам потрібно вчасно виконати індивідуальні завдання (розв'язання практичних задач, виконання індивідуальних завдань (реферати, контрольні) тощо), брати участь у практичних заняттях (доповіді актуальні запитання, участь у дискусіях, тощо); вчасно здати модульні контролі знань.

Викладач проводить оцінювання індивідуальних завдань студентів шляхом проставлення балів за визначеними критеріями, що вчасно доводяться здобувачам освіти. Також, студент під наглядом викладача самостійно оцінює свою роботу.

За вчасне та якісне виконання усіх видів завдань, студент отримує такі обов'язкові бали:

- по 5 балів за якісну підготовку до кожного практичного заняття;*
- 25 балів за якісне оформлення індивідуального завдання (реферат, контрольна);*

- 20 балів – модуль 1;

- 20 балів – модуль 2.

Усього 100 балів.

Додаткові бали студент може отримати при написанні наукової статті, наукової роботи на конкурс, есе, тощо. Тему для дослідницької роботи студенти можуть вибрати самостійно за погодженням із викладачем.

Рекомендована література (основна, допоміжна)

Основна література:

1. Бабенко А.М., Борисова О.О. Юридична деонтологія: навчальний посібник. Одеса: ОДУВС, 2022. 176 с.
2. Конспект лекцій зі спеціального курсу «Юридична деонтологія» для студентів усіх форм навчання спеціальності «Право». Укладач: Кузякова Ю. С. Дніпро, 2019. 37 с.
3. Курс лекцій з юридичної деонтології : навч. посіб. / [І. А. Логвиненко, І. Л. Невзоров, Є. С. Логвиненко та ін.] ; за заг. ред. І. А. Логвиненка, І. Л. Невзорова; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків : ХНУВС, 2022. 184 с.
4. Ухач В. З. Юридична деонтологія і професійна етика: навчальний посібник. Тернопіль: Вектор, 2015. 335 с.
5. Юридична деонтологія. Від навчання до практики : навч. посіб. / [Л. В. Радовецька, С. П. Ляковська, О. О. Тихомиров та ін.]. Київ : Видавничий дім «Кондор», 2019. 296 с.

Допоміжна література:

1. Гапотій В. Д. Юридична деонтологія: навчальний посібник В.Д. Гапотій, О.Г. Мінкова. Мелітополь: ФОП Однорог Т.В., 2018. 146 с.
2. Конспект лекцій зі спеціального курсу «Юридична деонтологія» / уклад.: Ю. С. Кузякова. Дніпро, 2019. 37 с.
3. Професійна етика юриста: підручник / за ред. проф. В. С. Бліхара. Львів; Хмельницький, 2016. 357 с.
4. Петришин О. В., Зінченко О. В. Юридична деонтологія : посіб. для підгот. до заліків та іспитів. Харків : Право, 2018. 84 с.
5. Савіщенко В. М. Розвиток професійної деонтології: правовий аспект / В. М. Савіщенко // Верховенство права: доктрина і практика в умовах сучасних світових викликів : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Дніпро, 25 лютого 2022 р.). Дніпро : ДДУВС, 2022. С. 40-44.
6. Серих О. В. Професійна етика державних службовців: поняття, особливості. Нове українське право. 2021. Вип. 4. С. 104-111.
7. Юридична деонтологія: навч.-метод. посіб.для здобувачів вищої освіти спеціальності 081 «Право» Міжнародного гуманітарного університету. Одеса, 2023. 72 с.

Інформаційні ресурси в Інтернет

1. Бібліотека ім. В. І. Вернадського – <http://www.nbuv.gov.ua>
2. Верховна Рада України – <http://zakon.rada.gov.ua>
3. Президент України – <http://www.president.gov.ua>
4. Кабінет Міністрів України – <http://www.kmu.gov.ua>
5. Міністерство юстиції України – <http://www.minjust.gov.ua>
6. EUR-Lex. – <https://eur-lex.europa.eu/content/welcome/about.html>
7. Цифрові юристи. Цифрова освіта. – <https://osvita.dia.gov.ua/courses/digital-lawyers>

Поєднання навчання та досліджень* (за потреби)

Здобувачі вищої освіти залучені до реалізації наукових індивідуальних тем досліджень. Зокрема, в освітньому процесі використовуються наукові досягнення викладачів:

1. Матвійчук А. В., Матвійчук О. В. Громадянське суспільство та деонтологічний дискурс. Сучасне державотворення: правова трансформація в умовах світових змін: монографія / за заг. ред. проф. Ю. Л. Бошицького, Київський університет права НАН України. Київ: Талком, 2020. С. 195–217.

2. Матвійчук А. В. Опозиція суцього та належного як стрижнева тема деонтологічної теорії. *Opozycja jako kategoria kulturowa* Lublin, Wydawnictwo Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, 2016. Str. 35–41.

3. Матвійчук А. В. Екологічна деонтологія: філософсько-методологічне осмислення наукових перспектив. Рівне: О. Зень, 2014. 400 с.

4. Матвійчук А. В. Ціннісне відношення до права як основа реалізації ідей права. Наукові праці Національного авіаційного університету. Серія: Юридичний вісник «Повітряне і космічне право». 2021. Вип. 3 (60). С. 52–57.

5. Мельничук Ю.І. Комунікативна раціоналізація та дискурсивні процедури обґрунтування норм. Юридичний науковий електронний журнал. 2020. №3. С.474–47612.

6. Мельничук Ю. Критичне мислення як базова компетентність правознавців. Перспективні напрямки розвитку економіки, фінансів, обліку та права: теорія і практика: збірник тез доповідей міжнародної науково-практичної конференції (Полтава, 12 лютого 2020 р.): у 5 ч. Полтава: ЦФЕНД, 2020. Ч.5. 59 с. С. 9–11.

7. Мельничук Ю. Справедливість як предикат правової держави // *Právna veda a prax: vyzvy modernych európskych integračných procesov. Zorník príspevkov z medzinárodnej vedeckej konferencie. 27-28 novembra 2015.* Bratislava 2015. С. 60–62.

ПОЛІТИКИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

Перелік соціальних, «м'яких» навичок (soft skills)

Комунікативні здібності, самоорганізація, уміння працювати в команді, управління своїм часом, критичне мислення

Дедлайни та перескладання

Ліквідація академічної заборгованості здійснюється згідно «Порядку ліквідації академічних заборгованостей у НУВГП», <http://ep3.nuwm.edu.ua/4273/>. Згідно цього документу і реалізується право студента на повторне вивчення дисципліни чи повторне навчання на курсі.

Перездача модульних контролів здійснюється згідно <http://nuwm.edu.ua/strukturni-pidrozdili/navch-nauk-tsentri-nezaleznoho-otsiniuvannia-znan/dokumenti>.

Оголошення стосовно дедлайнів здачі та перездачі оприлюднюються на сторінці MOODLE: <https://exam.nuwm.edu.ua/>

Неформальна та інформальна освіта (за потреби)

Студенти мають право на перезарахування результатів навчання
набутих у неформальній та інформальній освіті згідно відповідного
Положення про неформальну освіту. <http://ep3.nuwm.edu.ua/18660/>

Також здобувачі вищої освіти можуть самостійно на платформах
Prometheus, Coursera, FutureLearn та інших опановувати матеріал для
перезарахування результатів навчання. При цьому важливо, щоб знання та
навички, що формуються під час проходження певного онлайн-курсу чи
його частин, мали зв'язок з очікуваними навчальними результатами даної
дисципліни/освітньої програми та перевірялись в підсумковому оцінюванні.

Правила академічної доброчесності

Усі виконані навчальні завдання здобувачі самостійно перевіряють на
виявлення текстових запозичень через університетську платформу
MOODLE <http://wiki.nuwm.edu.ua/index.php/Unplag>.

В аудиторії здобувачі не допускаються до списування та обману – за
порушення принципів академічної доброчесності викладач може
накладати санкції: зниження балів, повернення роботи на доопрацювання,
не допущення до захисту роботи та ін.

Вимоги до відвідування

Здобувачу вищої освіти не дозволяється пропускати заняття без
поважних причин. Якщо є довідка про хворобу чи іншу поважну причину,
то здобувачу не потрібно відпрацьовувати пропущене заняття. Здобувач
вищої освіти має право оформити індивідуальний графік навчання згідно
відповідного положення <http://ep3.nuwm.edu.ua/6226/>

Автор
Професор кафедри конституційного
права та галузевих дисциплін

Андрій МАТВІЙЧУК

Затверджено

Проректор з науково-педагогічної та
навчальної роботи

Валерій СОРОКА

документ підписаний КЕП
Номер документа СИЛ №590
Підписувач Сорока Валерій Степанович
Підписувач (дані КЕП):
Сертифікат 58E2D9E7F900307B0400000807E2D0054327D00